

Dünyanın enerji tüketimi 1998 de % 0.1 azaldı

Dünya çapında enerji tüketiminin 1982 yılından bu yana ilk kez düştüğü görüldü.

BP Amoco nun her yıl yayınladığı Dünya Enerji İstatistikleri Raporu na göre, 1998 yılında dünya çapındaki toplam enerji tüketimi % 0.1 oranında azaldı. Bu, 1982 yılından bu yana dünya enerji tüketiminde yaşanan ilk düşüş.

Gaz, nükleer ve hidro enerji tüketimlerinde % 1 in üzerinde yükselme gözlemlendi. Ancak bu yükselmeler, petrol üretimindeki büyümenin azalması ve kömür tüketimindeki hızlı düşüş nedeniyle ortaya çıkan enerji açığını karşılamaya yetmedi. Tüm tüketimin % 58 ini oluşturan OECD ülkeleri tüketimi % 0.2 azalırken, gelişmekte olan ülke ekonomilerinde (eski Sovyetler Birliği ülkeleri hariç) bir önceki yıl % 1.9 olan tüketim artışı % 0.4 e düştü.

Enerjide yaşanan gelişmeler

Durgunluk yaşanan Asya ülkelerindeki enerji tüketimi % 1.5 azalırken, eski Sovyetler Birliği ülkelerindeki düşüş 1997 den az olmakla birlikte devam etti. Afrika, Ortadoğu ve Güney Amerika da hızlı büyüme görülürken, Kuzey Amerika ve Avrupa da ekonomik koşulların uygunluğuna rağmen 1997-98 de sıcak geçen kışın da etkisiyle vasat bir gelişme gözlemlendi.

1998 de yaşanan diğer önemli gelişmeler ise şöyle :

- Dünya enerji tüketiminde yaşanan düşüşe rağmen, tüm ülkelerin 2/3 ünde enerji tüketimi arttı. Bunlar arasında Portekiz in tüketimi % 10.7 ile en fazla arttı; 10 ülkenin tüketimi ise % 4 veya üzerinde artış gösterdi. İspanya da % 5 in üzerinde gerçekleşen büyüme, bu ülkeyi dünyanın 15. enerji pazarı haline getirdi.
- Asya, eski Sovyetler Birliği ülkeleri ve Orta Avrupa nın bazı bölgelerinde tüketimde azalmalar görüldü. Bu bölgelerde yer alan Çin, Güney Kore, Polonya ve Tayland da % 3 ün üzerinde düşüşler yaşandı. Japonya, Almanya, Kanada ve Ukrayna da da önemli düşüşler görüldü.
- Gelişmekte olan ekonomilerin toplam tüketimi, Güney ve Orta Amerika ve Ortadoğu nun katkılarıyla artmaya devam ederek % 29.7 ye ulaştı.

Petrol

1998 de petrol pazarındaki en önemli gelişme, ham petrol fiyatlarında yaşanan büyük ve uzun düşüştü. Fiyatlar neredeyse bütün yıl boyunca azalarak, Brent petrolün varilinde 1997 nin % 32 altına düştü ve 1976 dan bu yana en düşük seviyeye indi.

Petrol tüketimi son 5 yılın en düşük oranında, % 0.1 artış gösterdi. Tüketim, ekonomik ve diğer faktörlerden etkilendi. En düşük tüketim oranları, durgunluk yaşanan Asya (- % 2.7) ve Rusya (-% 5.3) ile kriz yaşanan dört Asya ekonomisinde (-% 11.1) görüldü. Hızlı ekonomik büyümeye rağmen, ABD deki tüketim düşük oranda arttı. Dünyanın ikinci büyük tüketicisi Japonya daki talep ise uzun vadeli ekonomik durgunluğun da etkisiyle % 4.2 düştü.

% 1.4 oranındaki üretim artışı talepteki büyümeyi önemli oranda aştı. OPEC dışı üretim aynı kalırken, OPEC teki üretim artışı % 3.2 yi buldu. Bu, özellikle Irak ın Birleşmiş Milletler in gıda için petrol programı kapsamında % 80 in üzerinde artan üretiminden kaynaklandı. Irak dışındaki OPEC üretimi % 0.1 oranında düştü.

Brezilya, Kolombiya, Vietnam ve Hazar bölgesi petrollerinde de önemli üretim artışları gerçekleşti. 1985 ten bu yana düşme trendinde olan ABD petrol üretimi % 3.3 düştü. Bu, son beş yılın en büyük düşüşünü ifade ediyor. Kuzey Denizi nde ise Norveç in üretimi % 4.4 oranında azalırken, İngiltere nin üretimi yeni petrol alanlarının işletmeye alınmasıyla % 3.6 artarak yeni bir rekora ulaştı. Kuzey ve Batı Afrika da da, Angola dışındaki tüm petrol üreticilerinin üretimleri düştü.

Bilinen toplam rezervler 6.7 milyar varil arttı. Böylece kaynak/üretim oranı son 41 yıldır değişmemiş oldu.

Doğalgaz

Dünya doğalgaz tüketimi son on yılın % 2 lik oranının biraz üstünde (% 1.3) artış gösterdi. Ancak, doğalgazın toplam enerji tüketimi içindeki payı artmaya devam ederek % 23.8 e ulaştı ve 10 yıl öncesine göre tüm bölgelerde arttı.

ABD dışındaki tüm ülkelerde tüketim artışı % 2 nin üzerinde oldu. ABD de ise tüketim özellikle 1997-98 kışının yumuşak geçmesi nedeniyle % 3 oranında düştü. Dünya gaz üretimi % 2.2 arttı. Trinidad Tobago, Katar ve Cezayir de önemli üretim artışları görüldü. Rusya, %3.5 lik artışla en büyük üretici olarak ABD nin önündeki yerini tekrar aldı. Bilinen rezervler Avustralya, Trinidad Tobago, Tayland ve Brezilya da önemli artışlar kaydetti.

Toplam boru hattı ticareti % 3.5 oranında arttı. İngiltere boru hattı ihracatı % 33 oranında artarken, Cezayir ve Kanada nın ihracatlarında da önemli yükselişler gerçekleşti. Avrupa Birliği ndeki yüksek talebe rağmen Hollanda nın ihracatı % 9.2 azaldı. Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ticareti ise % 1.5 arttı. Ancak veriler, Türkiye için yeni bir kaynağın (Katar) Cezayir in ihracatıyla rekabet ettiğini gösteriyor.

Diğer yakıtlar

Kömür üretimi, dünyanın en büyük üreticisi Çin in üretiminin % 6 düşmesiyle % 2.4 oranında düştü. Dünya tüketimi de Çin in düşük talebi ve Avrupa da uzun süredir devam eden düşüşün etkisiyle % 2.1 oranında azaldı.

Nükleer enerji tüketimi % 1.6 artarak 1997 deki düşüşü telafi etti. Dünyanın en önemli tüketicisi ABD deki tüketim ise % 7.2 oranında arttı. Avrupa Birliği tüketimi Almanya, Fransa ve Belçika nın etkisiyle % 1.3 oranında azaldı.

Hidroelektrik tüketimi % 1.1 oranında arttı. Asya Pasifik bölgesi bu alanda en hızlı artışın yaşandığı bölge oldu. Hindistan, Japonya, Pakistan, Güney Kore ve Tayvan da çift haneli büyüme rakamlarına ulaşıldı.

<http://www.bp.com.tr/haberler/detaylar/detay.asp?newsid=1011>